

UCHWAŁA 147/20

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

z dnia 18 lutego 2020 r.

w sprawie przedłożenia projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 za rok 2019

Na podstawie § 28 pkt 5 statutu Województwa Łódzkiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r. poz. 5236 i z 2018 r. poz. 5865), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przedkłada się projekt uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 za rok 2019.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Grzegorz Schreiber	- Marszałek Województwa
2. Piotr Adamczyk	- Wicemarszałek
3. Zbigniew Ziemba	- Wicemarszałek
4. Robert Baryła	- Członek Zarządu
5. Andrzej Górczyński	- Członek Zarządu

UCHWAŁA
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

z dnia2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 za rok 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 9 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815) oraz art. 9 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655 i 1818), w związku z Uchwałą Nr XXXIII/426/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 7 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020 za rok 2019, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

Przewodnicząca Sejmiku

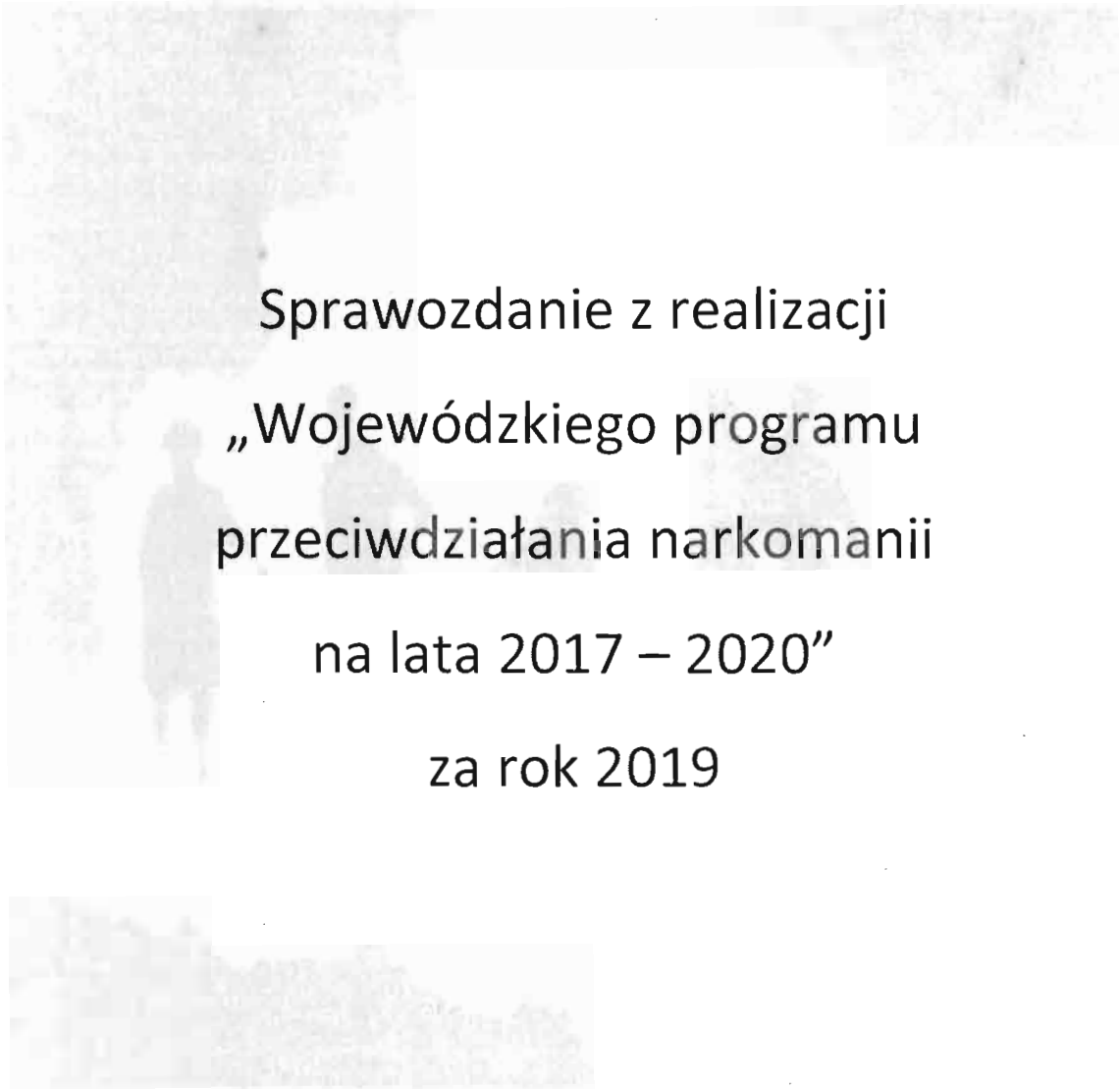
Iwona Koperska

Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi
Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa Łódzkiego

91-302 Łódź, ul. Snycerska 8
tel. 42 203 48 00, 42 203 48 01, fax 42 203 48 17
e-mail: info@rcpslodz.pl; www.rcpslodz.pl

Załącznik do Uchwały Nr
Sejmiku Województwa Łódzkiego
z dnia

Sprawozdanie z realizacji
„Wojewódzkiego programu
przeciwdziałania narkomanii
na lata 2017 – 2020”
za rok 2019

Opracował Wydział ds. przeciwdziałania uzależnieniom
Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Łódź 2020

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
CEL STRATEGICZNY	
WYDŁUŻENIE ŻYCIA W ZDROWIU, POPRAWA ZDROWIA I ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA LUDNOŚCI ORAZ ZMNIEJSZENIE NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNYCH W ZDROWIU	4
CEL GŁÓWNY	
PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH, UZALEŻNIENIAMI BEHAWIORALNYMI I INNYMI ZACHOWANIAM I RYZYKOWNYMI	4
CEL OPERACYJNY 1	
ZADANIA NA RZECZ OGRANICZANIA STOSOWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH I NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	4
CEL OPERACYJNY 2	
ROZWÓJ KADR UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	7
CEL OPERACYJNY 3	
PROFILAKTYKA	9
CEL OPERACYJNY 4	
REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA I REINTEGRACJA SPOŁECZNA	11
CEL OPERACYJNY 5	
MONITOROWANIE SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE UŻYWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH I NSP ORAZ POSTAW SPOŁECZNYCH I REAKCJI INSTYTUCJONALNYCH	13
ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE NA REALIZACJĘ WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W 2019 ROKU	17
REKOMENDACJE NA 2020 ROK	18

WPROWADZENIE

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 - 2020 jest kolejnym, piątym wojewódzkim programem. Pierwszy realizowany był w latach 2000-2002, drugi w latach 2003-2006, trzeci w latach 2007-2010, czwarty obowiązywał w latach 2011-2016.

Program przygotowany został w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 04.08.2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. 2016, poz. 1492).

Strategicznym celem programu jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Celem głównym programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cel główny realizowany jest przez 5 celów operacyjnych wskazujących poszczególne działania do podjęcia, a w konsekwencji do ich realizacji.

Wyznaczone do realizacji cele operacyjne skupiają się na obszarach: zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, profilaktyka, redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych – NSP (tzw. „dopalaczy”) oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych.

Program zakłada podjęcie przez samorząd województwa we współpracy z innymi podmiotami (instytucjami, organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi), interdyscyplinarnych i kompleksowych działań zmierzających do ograniczenia używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych w województwie łódzkim.

Realizacja zadań znajdujących się w programie finansowana była w roku 2019 ze środków pochodzących z budżetu województwa łódzkiego, przeznaczonych na jego realizację.

Działania o charakterze interdyscyplinarnym, łączące kilka obszarów tematycznych (m.in. szkolenia, konferencje, punkty informacyjno – konsultacyjne, programy telewizyjne i radiowe) finansowane były także ze środków przeznaczonych na realizację Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przeciwdziałanie HIV/AIDS.

W województwie łódzkim realizatorem Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej – Jednostka Organizacyjna Samorządu Województwa łódzkiego, z siedzibą w Łodzi przy ul. Snycerskiej 8.

CEL STRATEGICZNY
WYDŁUŻENIE ŻYCIA W ZDROWIU, POPRAWA ZDROWIA
I ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA LUDNOŚCI ORAZ ZMNIJSZENIE NIERÓWNOŚCI
SPOŁECZNYCH W ZDROWIU

CEL GŁÓWNY

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH, UZALEŻNIENIAMI BEHAWIORALNYMI I INNYMI ZACHOWANIAMI RYZYKOWNYMI

CEL OPERACYJNY 1

ZADANIA NA RZECZ OGRANICZANIA STOSOWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH I NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Wojewódzka Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS

Współorganizatorem Olimpiady była Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łodzi Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Celem Olimpiady było upowszechnienie i pogłębienie wiedzy młodzieży z zakresu profilaktyki HIV/AIDS i innych chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową, wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, promowanie zdrowego stylu życia bez narkotyków i alkoholu, wykształcenie odpowiedzialności za zdrowie własne i najbliższych, unikanie niedojrzałych i nieodpowiedzialnych zachowań, kształtowanie postaw akceptacji i tolerancji wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. Adresatami Olimpiady byli uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu województwa łódzkiego.

W etapie wojewódzkim Olimpiady, który odbył się 29 listopada 2019 r., w Centrum Nauki i Techniki EC 1, udział wzięło pięćdziesiąt dwuosobowych zespołów.

Nagrody otrzymali laureaci konkursu (trzy zespoły) oraz pięć zespołów wyróżnionych. Wszyscy uczestnicy Olimpiady obejrżeli pokaz w Planetarium oraz wystawę pn. Sztuka DC Świt Superbohaterów. W Olimpiadzie udział wzięło 100 uczestników.

- Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia AIDS 01.12.2019 r.

Główną ideą działań prowadzonych w czasie Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia AIDS było popularyzowanie wiedzy na temat zwalczania AIDS, zapobiegania zakażeniom HIV oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat korzyści płynących z testowania w kierunku HIV.

Podsumowaniem Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia AIDS był koncert Queen Tribute – The Greatest Hits!, w wykonaniu Broadway w Polsce, który odbył się 1 grudnia w łódzkiej Wytwórni. Podczas trwania imprezy wolontariusze Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej Oddziału Terenowego w Łodzi oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Pomocy „Słyszę Serce” rozdawali ulotki oraz udzielali informacji na temat wirusa HIV i choroby AIDS. W koncercie udział wzięło około 1000 osób.

- Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z tym problemów

Efektom Porozumień Ramowych zawartych pomiędzy Województwem łódzkim a mediami: Oddziałem Terenowym Telewizji Polskiej S. A. z siedzibą w Łodzi, Telewizją TOYA z siedzibą w Łodzi, Radiem Media Ziemi Wieluńskiej oraz Radiem Łódź, było dofinansowanie produkcji i emisji programów poświęconych problematyce uzależnienia od narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, alkoholu, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony i promocji zdrowia – przeciwdziałanie HIV/AIDS:

- zrealizowano 4 odcinki programu „W społecznym labiryncie” wyemitowane na antenie Telewizji Polskiej S. A. Oddział Terenowy w Łodzi, w tym 1 odcinek dotyczący problematyki przeciwdziałania narkomanii;
- zrealizowano 5 odcinków programu „Na Zakręcie” wyemitowanych na antenie Telewizji TOYA, w tym 1 odcinek dotyczący problematyki przeciwdziałania narkomanii;
- zrealizowano 10 audycji z cyklu „Radiowa poradnia” wyemitowanych na antenie Radio - Media Ziemi Wieluńskiej, w tym 3 audycje dotyczące problematyki przeciwdziałania narkomanii;
- zrealizowano 18 audycji z cyklu „Nie bądź obojętny” wyemitowanych na antenie Radia Łódź, w tym 3 audycje dotyczące problematyki przeciwdziałania narkomanii.

- Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu zagadnień dotyczących problemów uzależnienia od substancji psychoaktywnych

Jedną z form podnoszenia poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem narkotyków, jest zakup książek, broszur i ulotek dotyczących ww. problematyki.

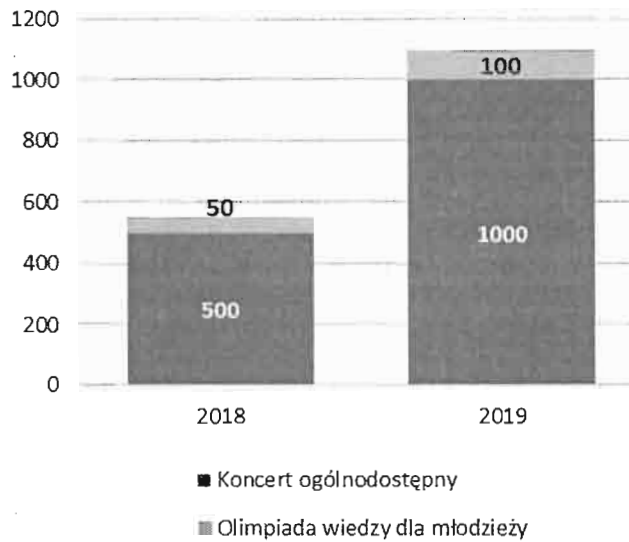
W roku 2019 Regionalne Centrum Polityki Społecznej pozyskało następujące materiały o tematyce dotyczącej m. in. używania substancji psychoaktywnych, które przekazano uczestnikom szkoleń i konferencji:

- Kwartalnik „Serwis Informacyjny Uzależnienia” (200 szt.);
- „Dopalacze - Kompendium wiedzy dla specjalistów” (500 szt.);
- „Dopalacze - Kompendium wiedzy dla rodziców” (500 szt.);
- Książka „Trudna klasa. Opanować, wychować, nauczyć” Bill Rogers (80 szt.);
- Książka „Dyscyplina w szkole. Rzecz o zachowaniu” Bill Rogers (80 szt.);

Wskaźniki osiągnięcia celu operacyjnego 1:

- Liczba działań informacyjno – edukacyjno – profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży: 1
- Liczba działań informacyjno – edukacyjno – profilaktycznych skierowanych do ogółu społeczeństwa: 1
- Liczba osób biorących udział w ww. programach: 1100
- Liczba i nakład materiałów informacyjno - edukacyjnych: liczba 5; nakład 1360
- Liczba programów telewizyjnych dotyczących problematyki uzależnienia od substancji psychoaktywnych: 2
- Liczba audycji radiowych dotyczących problematyki uzależnienia od substancji psychoaktywnych: 6

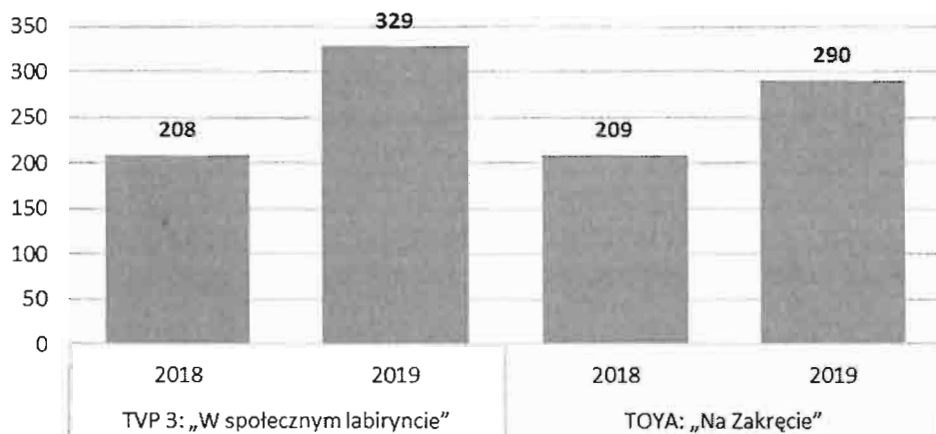
Wykres 1. Łączna liczba uczestników poszczególnych działań realizowanych w ramach celu operacyjnego 1 w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób biorących udział w działaniach na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na przestrzeni dwóch lat dwukrotnie wzrosła. W roku 2018, w koncercie skierowanym do ogółu społeczeństwa udział wzięło 500 osób, w roku 2019 uczestniczyło 1000 osób. W Olimpiadzie wiedzy dla młodzieży szkół ponadpodstawowych w roku 2018 udział wzięło 50 osób, w roku 2019 udział wzięło 100 osób.

Wykres 2. Szacowana oglądalność (w tys. osób) programów dotyczących problematyki uzależnień w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Na przestrzeni dwóch lat zwiększyła się oglądalność programów poświęconych problematyce uzależnień. Program „W społecznym labiryncie” w roku 2018 obejrzało około 208 tys. widzów, w roku 2019 obejrzało 329 tys. Program „Na zakręcie” w roku 2018 obejrzało 209 tys. widzów, a w roku 2019 obejrzało 290 tys.

CEL OPERACYJNY 2

ROZWÓJ KADR UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Wojewódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii 26.06.2019 r.

W dniu 26 czerwca 2019 r. zorganizowano konferencję pn. „Przeciwdziałanie uzależnieniom na poziomie lokalnym, perspektywa współpracy – zadania, efekty”. Spotkanie dedykowane było osobom uczestniczącym, bądź przygotowującym się do uczestnictwa, w tworzeniu lokalnych strategii w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz alkoholu. Do udziału w konferencji zaproszono pracowników instytucji samorządowych oraz osoby rekomendowane przez jednostki samorządu terytorialnego, uczestniczące w opracowywaniu programów - radnych, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, koordynatorów gminnych programów przeciwdziałania uzależnieniom, funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli służby zdrowia, pracowników socjalnych, kuratorów, reprezentantów organizacji pozarządowych.

Zaproszeni prelegenci, podczas czterech wykładów, przybliżyli uczestnikom m. in. kwestie związane z powierzaniem realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w kontekście otwartych konkursów ofert, konstruowaniem programów profilaktycznych, systemem leczenia osób uzależnionych od narkotyków oraz monitoringiem problemu narkomanii. Uzupełnieniem wykładów były cztery warsztaty, podczas których uczestnicy nabywali praktyczne umiejętności w konstruowaniu gminnych programów przeciwdziałania uzależnieniom. W konferencji udział wzięło 130 osób.

- Szkolenie pn. „Szkoła jako środowisko profilaktyczne. Profilaktyka zachowań ryzykownych w pracy z uczniem i jego rodzicami ”

W dniach 19 - 22 listopada 2019 r., odbyło się szkolenie skierowane do pedagogów, psychologów i wychowawców w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych z terenu województwa łódzkiego. Celem szkolenia było doskonalenie umiejętności pozwalających nauczycielowi utrzymać wysoką jakość prowadzonej pracy dydaktycznej, chroniących przed efektami stresu i syndromem wypalenia zawodowego, dające nowe narzędzia do pracy zarówno pod kątem warsztatowo - metodycznym, jak i w kontekście interpersonalnym a także doskonalenie umiejętności wychowawczych, potrzebnych do podejmowania działań profilaktycznych, w pracy z uczniem z problemami emocjonalnymi.

W ramach szkolenia przeprowadzono dwa wykłady: Depresja, samouszkodzenia i ryzyko samobójcze u dzieci i młodzieży. Problem interdyscyplinarny; Współpraca szkoły z rodzicami. Trudności i perspektywy oraz cztery warsztaty: Praca z dzieckiem z rodziny, w której występuje uzależnienie; Dialog motywujący w pracy z uczniem i jego rodzicami; Program pracy z uczniem używającym urządzeń w sposób problemowy i jego rodzicami; Superwizja w pracy wychowawczej nauczyciela. W szkoleniu udział wzięło 68 osób.

- Szkolenie pn. „Interwencja Kryzysowa w szkole wobec uczniów podejmujących zachowania ryzykowne”

W dniach 10 – 12 grudnia 2019 r. odbyło się szkolenie skierowane do dyrektorów i kadry pedagogicznej szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu województwa łódzkiego. Celem szkolenia było zapoznanie uczestników z występującymi w szkole sytuacjami kryzysowymi, ich etiologią, mechanizmami oraz jednostkowymi i społecznymi konsekwencjami; przygotowanie do wykorzystywania wiedzy z zakresu profilaktyki i interwencji wobec przykładowych sytuacji kryzysowych w szkole; przedstawienie roli pracowników szkoły w zapobieganiu kryzysu w szkole i interwencji kryzysowej; rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy w grupie w kontekście zapobiegania kryzysom w szkole i podejmowania działań interwencyjnych.

W ramach szkolenia przeprowadzono trzy wykłady: Procedura „Niebieskiej karty” w szkole – fakty i mity; Depresja i niska samoocena a korzystanie ze środków psychoaktywnych; Szkoła przyjazna rodzinie – komunikacja szkoły z rodzicami oraz cztery warsztaty: Interwencja kryzysowa w szkole - zasady interwencji w kryzysie spowodowanym w szczególności przez alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne; Interwencja kryzysowa w szkole - zasady interwencji w kryzysie spowodowanym przez przemoc w rodzinie; Interwencja kryzysowa w szkole - współpraca interdyscyplinarna z sądem rodzinnym i nieletnich oraz procedury postępowania w kryzysie spowodowanym w szczególności przez alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne oraz przemoc w rodzinie. W szkoleniu udział wzięło 55 osób.

- Superwizja kliniczna pracy własnej pracowników leczenia uzależnień

W okresie od 26.04.2019 r. do 20.12.2019 r. odbyła się superwizja kliniczna pracy własnej pracowników leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Miejszem realizacji zadania był Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej 159. Superwizje odbywały się raz w miesiącu, każda z nich obejmowała 7 godzin dydaktycznych. W superwizji udział wzięło 11 specjalistów psychoterapii uzależnień i terapeutów uzależnień zatrudnionych w placówkach leczenia uzależnień z terenu województwa łódzkiego.

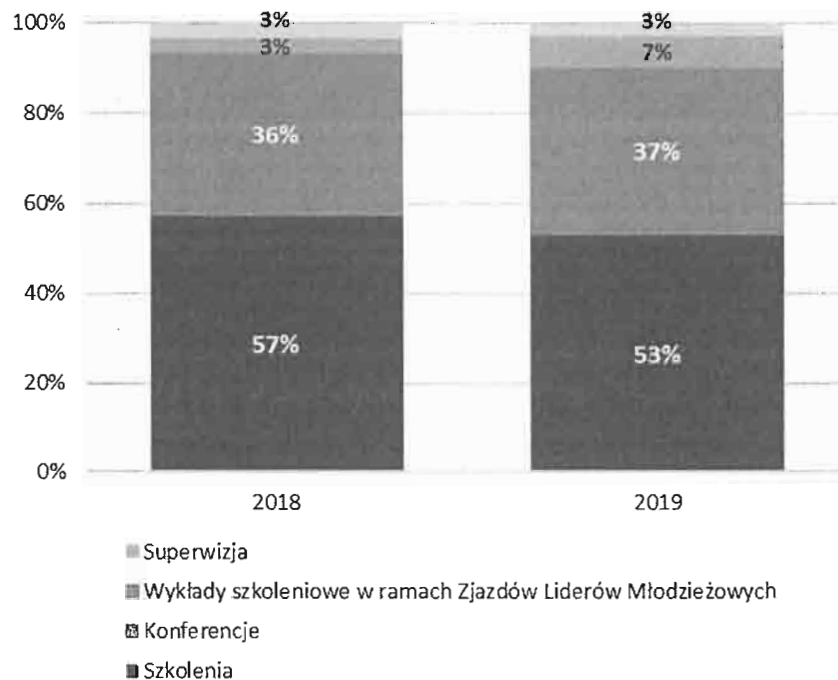
Superwizja dotyczyła następujących zagadnień: sposoby pracy z pacjentami uzależnionymi z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości i ograniczeń (na podstawie konkretnych przypadków przedstawianych przez terapeutów); pogłębienie rozumienia innych zaburzeń współwystępujących lub będących następstwem uzależnienia pacjenta bądź członka jego rodziny (na podstawie konkretnych przypadków przedstawianych przez terapeutów); etyka jako postawa wobec pacjenta, współpracowników i przełożonych – wątpliwości, trudności, gdy dylemat etyczny wykracza poza ramy Kodeksu Etycznego.

Zajęcia poszerzyły indywidualne kompetencje uczestników poprzez możliwość omówienia strategii realizowania terapii, analizę technik i prowadzonych procedur terapeutycznych, ułatwienie rozumienia trudności w relacji terapeutycznej z pacjentami, wspólnego tworzenia optymalnych rozwiązań zgłaszanych problemów i trudności występujących podczas sesji psychoterapii indywidualnych i grupowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu operacyjnego 2:

- Liczba szkoleń rozwijających umiejętności zawodowe: 4
- Liczba osób biorących udział w ww. szkoleniach: 264

Wykres 3. Odsetek uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach celu operacyjnego 2 w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Odsetek uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach na rzecz rozwoju kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w roku 2019 utrzymuje się na podobnym poziomie względem roku poprzedniego. Nieznaczny spadek procentowy odnotowano w kategorii działań: szkolenie kadr, wzrost odnotowano w kategoriach: konferencje oraz wykłady szkoleniowe zorganizowane podczas Zjazdu Liderów Młodzieżowych.

CEL OPERACYJNY 3

PROFILAKTYKA

profilaktyka uniwersalna – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;

profilaktyka selektywna – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne

są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;

profilaktyka wskazująca – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP (tzw. „dopalacze”) bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- IV Wojewódzki Zjazd Liderów Młodzieżowych

W dniach 07 – 11 października 2019 r. odbył się IV Zjazd pod hasłem „W poszukiwaniu autorytetów”, w którym uczestniczyli uczniowie ze szkół ponadpodstawowych z terenu województwa łódzkiego. Przewodni temat Zjazdu przygotowany został w oparciu o Ogólnopolską Kampanię Społeczną „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu” finansowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości, której głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa i zmniejszenie skali przestępczości i zachowań ryzykownych związanych z używaniem narkotyków, alkoholu oraz stosowaniem przemocy.

Spotkanie stanowiło okazję do zaprezentowania przez młodzież własnych programów liderkich oraz działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki zachowań ryzykownych i promocji zdrowia, realizowanych w środowisku rówieśniczym i szkolnym. Młodzież wzięła udział w zajęciach rozwijających ich zainteresowania, w tym w warsztatach medialnych, muzycznych, sportowych. Opiekunowie – nauczyciele uczestniczyli w warsztatach budowania relacji z młodzieżą, służących wzmocnieniu potencjału młodzieży a także własnego autorytetu. W Zjeździe uczestniczyło 98 osób (74 uczniów, 24 opiekunów - nauczycieli).

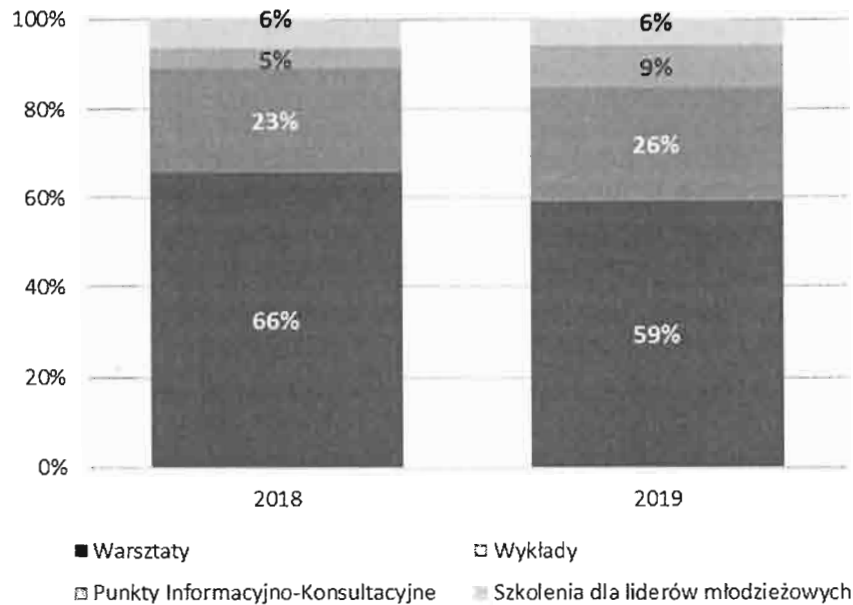
- Punkty Informacyjno – Konsultacyjne na Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Medycznym i Politechnice Łódzkiej

Dyżury w Punktach pełnią terapeuci ze Stowarzyszenia „MONAR” i Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”. Punkty (Politechnika Łódzka - ul. Żeromskiego 116, Uniwersytet Medyczny - ul. Pomorska 137, Uniwersytet Łódzki - ul. Rodzeństwa Fibaków 3) rozpoczęły swoje funkcjonowanie 1 grudnia 2010 r. i kontynuują pracę do chwili obecnej (z przerwami wakacyjnymi i zimowymi). Porady udzielane przez terapeutów obejmują identyfikację problemu, diagnozę, udzielenie wsparcia, w razie konieczności informowanie o formach terapii i motywowanie do jej podjęcia. Często problemem studentów jest uzależnienie od narkotyków, alkoholu, uzależnienia behawioralne, a także opanowanie dużej ilości materiału, stres związany z egzaminami, problemy z emocjami po trudnych zajęciach (w prosektorium, na szpitalnych oddziałach nowotworowych), problemy osobiste w relacjach z partnerami, trudności adaptacyjne w nowym mieście. Na porady zgłosiło się 118 osób, każda z osób mogła brać udział w więcej niż jednym spotkaniu ze specjalistą. Zarówno dla studentów jak i dla pracowników uczelni odbyło się 25 spotkań grupowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu operacyjnego 3:

- Liczba programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży: 2
- Liczba osób biorących udział w ww. programach: 216

Wykres 4. Odsetek uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach celu operacyjnego 3 w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Odsetek uczestników warsztatów w roku 2019 uległ zmniejszeniu względem roku 2018, natomiast odnotowano wzrost odsetka uczestników wykładów oraz znaczny wzrost odsetka osób, które zgłosiły się do Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych. Warsztaty oraz wykłady są działaniami, w których uczestniczył największy odsetek osób zarówno w 2019, jak i 2018 roku.

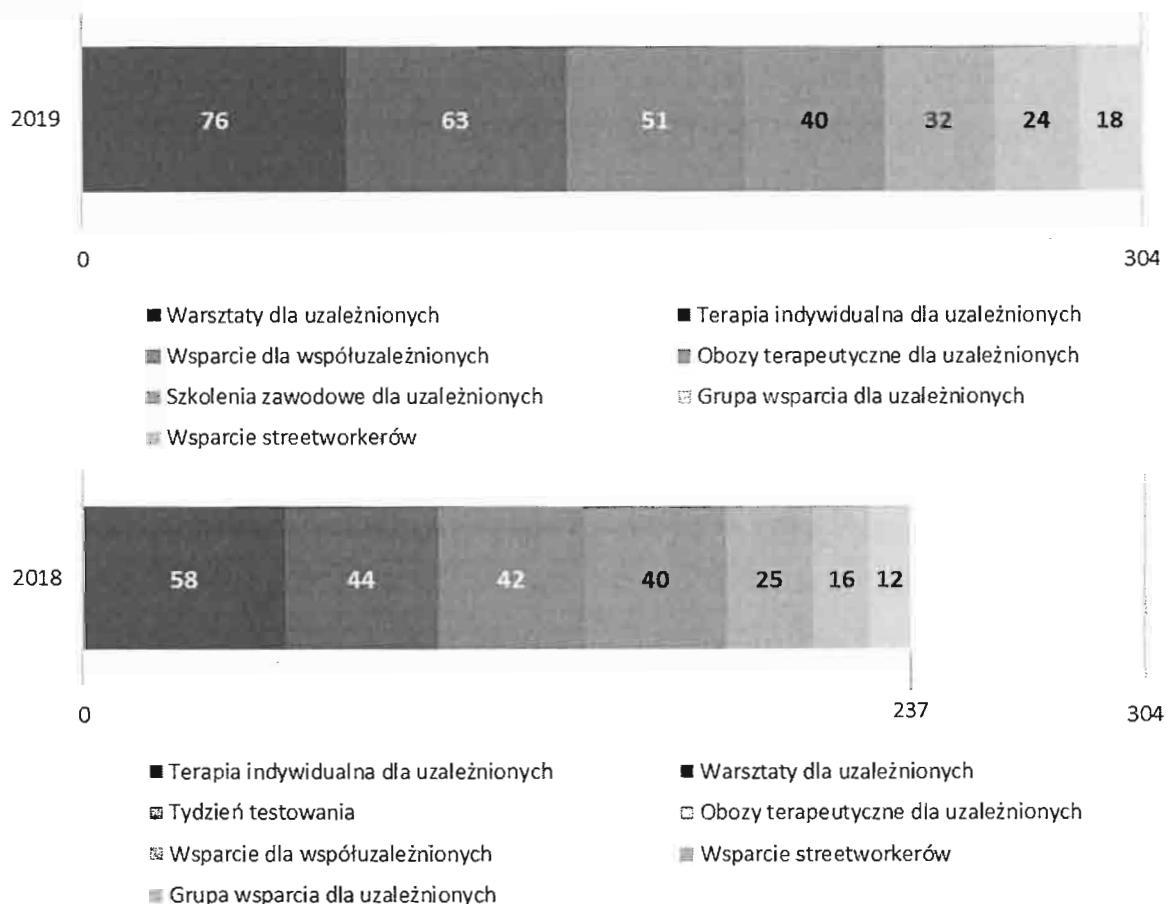
CEL OPERACYJNY 4

REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA I REINTEGRACJA SPOŁECZNA

Cel zrealizowano przez organizacje pozarządowe w ramach środków przyznanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego w otwartych konkursach ofert.

Formy realizacji i osiągnięte efekty: tabela strona 13.

Wykres 5. Łączna liczba uczestników biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych w ramach celu operacyjnego 4 w 2018 i 2019 roku

Źródło: opracowanie własne.

Łączna liczba uczestników poszczególnych działań realizowanych z zakresu redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej w roku 2019 uległa wzrostowi względem roku 2018. W roku 2019 liczba odbiorców poszczególnych działań skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych wynosiła 304, w roku 2018, w działaniach w ramach celu 5. udział wzięło 237 osób. Wzrost liczby uczestników odnotowano także w każdym z poszczególnych działań podejmowanych w celu 5.

CEL OPERACYJNY 5

MONITOROWANIE SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE UŻYWANIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH I NSP ORAZ POSTAW SPOŁECZNYCH I REAKCJI INSTYTUCJONALNYCH

Formy realizacji i osiągnięte efekty:

- Zbieranie danych statystycznych dotyczących problemów narkomanii z gmin województwa łódzkiego

Zbieranie danych statystycznych służy oszacowaniu stopnia rozpowszechnienia i używania substancji psychoaktywnych, ocenie zaspokojenia bieżących potrzeb w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, opracowaniu wskazówek do planowania działań.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2005.179.1485) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Ekspertami Wojewódzkimi stworzyło ankietę „Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”. Wzór kwestionariusza przesyłany jest do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, a następnie rozsyłany jest do wszystkich 177 gmin województwa. Wypełnione ankiety za pośrednictwem Regionalnego Centrum przekazywane są do Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. W 2019 r. zebrano 175 kwestionariuszy z gmin województwa łódzkiego.

Dla porównania w 2018 r. otrzymano 137 ankiet.

- Zbieranie i analiza danych dotyczących używania nowych substancji psychoaktywnych - dopalaczy

Dane o podejrzeniu zatruc nowymi substancjami psychoaktywnymi pozyskiwane są od Zespołu ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Łodzi. Stanowią one jedno z najważniejszych narzędzi monitorowania epidemiologii problemu zatruc dopalaczami. Ich analiza dostarcza informacji o obrazie i dynamice problemu. Dzięki monitorowaniu możliwe jest śledzenie trendów w używaniu dopalaczy, demograficznych oraz terytorialnych zależności, a także niektórych konsekwencji zdrowotnych. Wnioski z monitorowania pozwalają na ewaluację oraz prowadzenie racjonalnej polityki zdrowotnej i społecznej.

W 2019 r. otrzymano 813 zgłoszeń o podejrzeniach zatruc środkami zastępczymi na terenie województwa łódzkiego.

Dla porównania w 2018 r. otrzymano 1211 zgłoszeń.

Powyzsze cele operacyjne realizowane byly rowniez przez organizacje pozarządowe w ramach środków przyznanych przez Zarząd Województwa łódzkiego w otwartych konkursach ofert.

W 2019 roku Zarząd Województwa łódzkiego ogłosił otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - przeciwdziałanie narkomanii.

W trybie otwartego konkursu ofert dofinansowano następujące projekty:

Lp.	Oferent/siedziba	Nazwa zadania/cel zadania	Kwota dotacji
1.	<p>Łódzki Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót z U"</p> <p>ul. Więckowskiego 13 90 – 721 Łódź</p>	<p>„Kompleksowe działania profilaktyczno - terapeutyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii”</p> <p>Celem programu było przeprowadzenie działań profilaktycznych, wspierających działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i terapeutyczną dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, ich rodziców, opiekunów a także pedagogów i wychowawców.</p> <p>W ramach programu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 wykładów w placówkach oświatowych i szkołach dla rodziców, wychowawców i pedagogów dla 323 osób; - warsztat umiejętności wychowawczych dla rodziców i opiekunów, wzmacniający więzi rodzinne - 2 grupy po 12 osób, - zajęcia terapeutyczne dla osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków, w tym terapię indywidualną dla 23 osób i grupową w formie warsztatu umiejętności psychospołecznych dla 15 osób. <p>Łączna liczba odbiorców: 385 osób w wieku 18-55 lat z terenu województwa łódzkiego.</p>	30.190,00
2.	<p>Stowarzyszenie „MONAR” Poradnia Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Łodzi</p> <p>ul. Tuszyńska 106 93-305 Łódź</p>	<p>„Wspieranie rozwoju osobistego i kompetencji społecznych absolwentów terapii stacjonarnej i ambulatoryjnej uzależnionych od narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych - kontynuacja”</p> <p>Celem programu było przeprowadzenie działań terapeutycznych i psychoedukacyjnych wśród absolwentów programów terapii odwykowej, wspierający ich w powrocie do zdrowia i do realizacji ról społecznych w rodzinie, w środowiskach rówieśniczych, w szkole i w pracy, przystosowujący do czynnego i samodzielnego życia, wyrażającego się w pełnieniu ról społecznych związanych z podstawowymi sferami i płaszczyznami życia.</p> <p>W ramach programu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty psychoedukacyjne; - spotkania grupowego wsparcia; - sesje psychoterapii indywidualnej/interwencji kryzysowej; - dwa 4-dniowe obozy (integracyjny i podsumowujący); - warsztaty psychoedukacyjne i spotkania grupowe dla rodziców/partnerów uczestników; - porady, konsultacje i sesje terapii rodzinnej dla rodziców/partnerów uczestników; - wsparcie streetworkerów; - superwizje zespołu realizatorów. <p>Łączna liczba odbiorców: 79 osób z terenu województwa</p>	59.100,00

		łódzkiego, w tym 46 absolwentów programów stacjonarnych i ambulatoryjnych terapii uzależnień wieku 18-35 lat oraz ich partnerzy, rodzice i opiekunowie.	
3.	<p>Stowarzyszenie "MONAR" dla Stowarzyszenie "MONAR" Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Sokolnikach</p> <p>ul. Różana 56 95-039 Sokolniki</p>	<p>„Reintegracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób uzależnionych od narkotyków”</p> <p>Celem programu była reintegracja społeczna i zawodowa osób uzależnionych, będących w trakcie terapii oraz osób, które skończyły terapię (neofici), a które pozostają w kontakcie z ośrodkiem. Projekt zakładał przeprowadzenie cyklu warsztatów aktywizacji społecznej i zawodowej, kursy zawodowe i pozwalające na zdobycie zawodu oraz cykl zajęć aktywizacji kulturalnej.</p> <p>W ramach programu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty podnoszące umiejętności społeczne i zawodowe; - zajęcia warsztatowe z przygotowania CV, LM, szukania pracy, autoprezentacji; - zajęciach aktywizacji społeczno - kulturalnej (seanse filmowe, spektakle teatralne, wycieczki); - uprawnienia do podjęcia pracy poprzez ukończenie kursów zawodowych. <p>Łączna liczba odbiorców: 32 podopiecznych Ośrodka Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Sokolnikach – mieszkańców województwa łódzkiego w wieku 18-65 lat.</p>	12.620,00
4.	<p>Fundacja "ARKA"</p> <p>ul. M. Kopernika 37 90-552 Łódź</p>	<p>„Podróż w głąb siebie – warsztaty rozwoju osobistego”</p> <p>Celem programu była kontynuacja terapii w postrehabilitacyjnym Programie Adaptacji Społecznej, służąca poszerzeniu wiedzy, zniwelowaniu deficytów i nabycie nowych kompetencji w obszarze funkcjonowania emocjonalnego i poznawczego.</p> <p>W ramach programu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 28 trzygodzinnych warsztatów psychoedukacyjnych o zróżnicowanej tematyce. <p>Łączna liczba odbiorców: 27 podopiecznych Hotelu Fundacji Arka w Zgierzu w wieku 18-55 lat.</p>	10.300,00
5.	<p>Fundacja "ARKA"</p> <p>ul. M. Kopernika 37 90-552 Łódź</p>	<p>„ABC sztuki życia, czyli jak powrócić do społeczeństwa”</p> <p>Celem programu było wyposażenie osób uzależnionych pozostających w terapii, utrzymujących abstynencję, w wiedzę, praktyczne umiejętności życiowe i kompetencje społeczne niezbędne w procesie powrotu do społeczeństwa.</p> <p>W ramach programu przeprowadzono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 28 dwugodzinnych warsztatów psychoedukacyjnej o zróżnicowanej tematyce. <p>Łączna liczba odbiorców: 34 podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno – Readaptacyjnego dla osób uzależnionych w Męckiej Woli, gmina Sieradz w wieku 18-55 lat.</p>	8.450,00
6.	<p>EduKABE Fundacja Kreatywnych</p>	<p>"Masz wybór"</p> <p>Celem programu było zapoznanie dzieci i młodzieży</p>	9.340,00

Rozwiązań ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 71 90-558 Łódź	z czynnikami ryzyka oraz czynnikami chroniącymi odnoszącymi się do podejmowania ryzykownych zachowań (sięganie po narkotyki), przedstawienie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i ukazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. W ramach programu przeprowadzono: - 40 dwugodzinnych warsztatów dla dzieci i młodzieży –727 osób; - 3 warsztatów dla nauczycieli – 63 osób. Łączna liczba odbiorców: 790 osób.	
Ogółem		130.000,00

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- Liczba programów i działań ukierunkowanych na readaptację i reintegrację społeczną: 4
- Liczba programów i działań terapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych: 4
- Liczba osób uzależnionych biorących udział w programach: 177
- Liczba programów i działań terapeutycznych skierowanych do osób współuzależnionych: 1
- Liczba osób współuzależnionych biorących udział w programach: 51
- Liczba działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży: 1
- Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach: 727
- Liczba osób objętych dotowanymi programami: 1347

ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE NA REALIZACJĘ WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W 2019 ROKU

Środki finansowe przeznaczone na realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2019 roku w budżecie województwa: **350.000,00 zł**

Środki finansowe wydatkowane: **321.043,56 zł**

Lp.	Nazwa celu operacyjnego	Kwota wydatkowana
1.	CEL OPERACYJNY 1 Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	61.170,91
2.	CEL OPERACYJNY 2 Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii	85.078,55
3.	CEL OPERACYJNY 3 Profilaktyka	44.794,10
4.	CEL OPERACYJNY 4 Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna	Realizowany przez organizacje pozarządowe w ramach przyznanych dotacji
5.	CEL OPERACYJNY 5 Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych	0,00
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii	130.000,00
Ogółem		321.043,56

Środki finansowe wydatkowane na realizację Programu z podziałem na źródła finansowania:

Lp.	Źródło finansowania	Kwota wydatkowana
1.	BUDŻET SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	321.043,56
Ogółem		321.043,56

REKOMENDACJE NA 2020 ROK

1. Realizacja działań profilaktycznych w szkołach, przy ścisłej współpracy nauczycieli z rodzicami, których celem będzie rozwijanie w młodzieży postaw dbałości o zdrowie własne i innych ludzi.
2. Edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania narkomanii (kampanie, działania edukacyjne z wykorzystaniem materiałów informacyjno – edukacyjnych, współpraca z mediami, monitorowanie skali problemów).
3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych wybranych grup z zakresu problematyki uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
4. Wzrost dostępności do leczenia ambulatoryjnego i form pośrednich, udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, zaleczonym, ich rodzinom, a także zapobieganie nawrotom.